

Instructeur gehandicaptensport (K1518)

Servicedocument - Afnamevorm: Portfolio-opdrachten + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Verzorgt lessen in de gehandicaptensport	
Complexiteit:	De werkzaamheden worden uitgevoerd in een wisselende tot gestructureerde context, waarin de beginnend beroepsbeoefenaar te maken heeft met sporters met uiteenlopende lichamelijke, zintuiglijke en/of verstandelijke beperkingen, niveaus en behoeften. Deze moet zelfstandig keuzes maken over werkvormen, instructie, intensiteit van de trainingen en het gebruik van hulpmiddelen. In sommige gevallen kan ook de motivatie van de sporters om actief deel te nemen een uitdaging zijn. Dit vraagt om een hoge mate van flexibiliteit en differentiatie, zowel in lesinhoud als in begeleiding. Aansluiten bij de belevingswereld en de juiste wijze van communiceren zijn belangrijk voor het bereiken van de beoogde doelen. De benodigde vakkennis en vaardigheden variëren van basis tot specialistisch. Dit is afhankelijk van de doelgroep, met name de aard en mate van de beperking, en van de context waarin de lessen plaatsvinden: recreatie, onderwijs, revalidatie, wedstrijdsport of topsport. In situaties met lichte beperkingen of minder complexe contexten, zoals recreatie en onderwijs, volstaat doorgaans basiskennis. In meer veeleisende contexten, zoals revalidatie, wedstrijdsport op hoger niveau of topsport, is specialistische deskundigheid vereist. Een complicerende factor is dat de beginnend beroepsbeoefenaar ook moet anticiperen op onverwachte situaties, zoals plotselinge overprikkeling of overbelasting bij sporters.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar verzorgt zelfstandig lessen in de gehandicaptensport. Die draagt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de eigen werkzaamheden en legt verantwoordelijkheid af aan de vereniging of organisatie waartoe de activiteit behoort. Ook is die verantwoordelijk voor het creëren van een veilige, inclusieve en stimulerende leeromgeving, waarin sporters met een handicap optimaal kunnen deelnemen. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in voorkomende situaties samen met collega's en stuurt het assisterend kader aan. Ten slotte is die verantwoordelijk voor de afstemming met meerdere betrokkenen, zoals ouders, begeleiders, zorgverleners en collega's.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinerator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Stelt een lessenplan op	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over de beginsituatie, inclusief sporters, omgeving en eigen kwaliteiten, inventariseert risico's en benodigde aanpassingen, stelt op basis daarvan doelstellingen en een lessenplan op, en informeert betrokkenen over het plan en de lessen.	De beginnend beroepsbeoefenaar beschrijft de beginsituatie correct en volledig, formuleert realistische en concrete doelen, stemt af op de mogelijkheden, belevingswereld en motieven van sporters, stelt een logisch en passend lessenplan op en informeert betrokkenen duidelijk en volledig.	Er is een lessenplan opgesteld dat aansluit bij de beginsituatie en doelstellingen. De betrokkenen zijn geïnformeerd.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert lessen in de gehandicaptensport uit	De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt lessen voor door doelen, oefeningen, materialen en middelen te selecteren, houdt rekening met sporters, geeft instructie, demonstreert, past differentiatie toe, bewaakt veiligheid, observeert, past oefeningen aan, stimuleert ontwikkeling, sluit af en evalueert en informeert na afloop.	De beginnend beroepsbeoefenaar bouwt de les deskundig op, kiest passende oefeningen, werkvormen, materialen en middelen, geeft duidelijke instructies, feedback en aanwijzingen, organiseert de les efficiënt, bewaakt de veiligheid, voorkomt blessures, past de les aan het niveau en de mogelijkheden van de sporters toe, betreft sporters bij het proces en evalueert bewust.	De les is uitgevoerd. De sporters en eventuele andere betrokkenen zijn geïnformeerd over het verloop van de les. De les is geëvalueerd.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Begeleidt sporters met een beperking	De beginnend beroepsbeoefenaar begeleidt en motiveert sporters voor, tijdens en na de les, stemt af op hun ontwikkeling, creëert een veilig klimaat, fungeert als voorbeeld, stimuleert gewenst gedrag, corrigeert ongewenst gedrag en reflecteert op eigen handelen.	De beginnend beroepsbeoefenaar hanteert positief coachen effectief, stemt begeleiding af op doelgroep en doelstellingen, verdeelt aandacht evenwichtig, handelt volgens de gedragscode, begeleidt sportief en respectvol, vertoont voorbeeldgedrag, stemt communicatie af op de doelgroep, bewaakt veiligheid van sporters met een beperking en reflecteert op eigen handelen.	De sporters zijn begeleid, passend bij hun mogelijkheden en behoeften. Er is een sociaal veilige omgeving gecreëerd.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Stuurt assiterend sportkader aan	De beginnend beroepsbeoefenaar stuurt assiterend sportkader aan bij gehandicaptensportlessen, informeert over de inhoud, geeft passende opdrachten en instrueert over ondersteuning. Hij observeert en evalueert de uitvoering en bespreekt deze met de assistent(en).	De beginnend beroepsbeoefenaar begeleidt het assiterend sportkader positief, houdt toezicht op de begeleiding van sporters, formuleert haalbare opdrachten passend bij de taken, neemt passende maatregelen op basis van verkregen gegevens en bespreekt constructief de sterke punten en verbeterpunten met het assiterend sportkader.	Het assiterend sportkader is aangestuurd. De assiterende taken zijn uitgevoerd.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De examinerator beoordeelt het portfolio op basis van een enkele criteria om de kwaliteit en kwantiteit te controleren. Als dit is goed bevonden kan met het beoordelingsmodel het portfolio inhoudelijk worden beoordeeld. Hierna wordt de presentatie of het CGI gehouden en beoordeeld. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit het de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinerator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting. De docent kan kiezen in welke vorm het examen wordt afgenomen, eventueel in samenspraak met de student: - Portfolio met een eindpresentatie - Portfolio met een CGI	De examenkandidaat bereidt een presentatie voor over zijn portfolio. Hij krijgt onder andere vragen over wat hij heeft gedaan in het portfolio, welke keuzes hij heeft gemaakt en wat hij heeft geleerd. De vorm waarin de kandidaat de toelichting geeft, wordt van tevoren bepaald ((online) presentatie of CGI). De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl